

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odrocznieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 10—2 po poł. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pettiowy jednostronny lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiatałej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICAPANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Maryi № 19.

Tylko 2 przedstawienia Teatru Polskiego
pod kierunkiem i z udziałem byłego dyrektora teatru miejskiego w Wilnie
Bronisława Oranowskiego

We środę dnia 15 listopada 1916 roku.

We czwartek dnia 16 listopada 1916 roku.

NIEUCZCIWI ||||| CARYCA

Dramat w 3-eh aktach Rovetty nagrodzony na konkursie
I-szą nagrodą tomaczył Jan Kasprzewicz.

Sztuka w 3-eh aktach m. Lenguela i
Ludwika Biro.

Bilety wczesniej nabywać można w Cukierni Jackowskiego.

W „Deut. Warsch. Ztg.” czytamy:

Wojsko Polskie.

W sprawie powstającego wojska polskiego otrzymujemy z miarodajnego źródła następujące, ciekawe szczegóły:

Członkowie Legionów Polskich będą udział w pracach werbunkowych i meldunkowych.

Przysięgać Żołnierz Polski będzie na wierność Ojczyźnie Polskiej, oraz na wierność względem Cesarza niemieckiego, jako wodza naczelnego w czasie wojny obecnej i względem Monarchów obydwu mocarstw środkowo-europejskich, jako poręczycieli niepodległości Państwa Polskiego. Przysięga ta rozprasza wciąż jeszcze panującą obawę, że Żołnierz Polski nie będzie stanowił naprawdę części polskiego wojska narodowego.

Przysięga ta wyklucza zatem, by miał być on włączony do jednej z armii sprzymierzonych. Komenda będzie oczywiście polska, a więc o ile możliwości i pod tym względem wiązać się będzie ze stawnymi wspomnieniami wojska polskiego z roku 1830 go.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 14 listopada:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gen. marsz. poln. ks. Leopolda Bawarskiego.

Zadne znamiennejsze starcia nie toczyły się.

Front generała jazdy Arcyksięcia Karola.

Na północnym wschodzie od Jakoben, w Karpatach lesistych przeprowadzono za pomocą ognia oddziały rezyjskie z przedniego terenu stanowisk naszych.

W górach Gyoergyoe Rosjanie cofnęli się ku granicy przed atakami wojsk niemieckich i austriacko-węgierskich.

Również na południu od wąwozu Toelgyes pomimo zaciętej obrony bataliony bawarskie i austriacko-węgierskie uczyły postępy.

Po obydwoh stronach doliny Ci-

tos także i wczoraj toczyły się potyczki o poszczególne wzgórza.

Na froncie południowym Siedmiogrodu toczą się w dalszym ciągu pomyslnie dla nas walki. Ponownie wzięto do niewoli kilka set jeńców, w tem w wawozie Czerwonej Wieży 6 oficerów i 650 szeregowców.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Wczoraj rozegrały się zacięte walki po obydwoh stronach Anore. Po przygotowaniu za pomocą ognia koncentrycznego najcięższego kalibru, nastąpiły silne ataki angielskie przeciwko kątowi wysuniętego ku południowemu zachodowi stanowiska naszego.

W atakach tych powiodło się przeciwnikowi wyprzeć nas wśród znacznych ofiar z Beumont, Hamel i St. Pierre — Divion, wraz z boczniemi, przylegającemi linjami do przygotowanego stanowiska.

Zacięta obrona również i nam przyniosła ciężkie straty.

Na innych punktach atakowanego frontu poczynając na wschód od Hebuterne aż na południe od Gradecourt Anglicy wyparci zostali naszymi kontrnatarciami gdzie tylko zdołali wtargnąć.

Ataki francuskie w odcinku Saily — Saillisel załamały się.

Front niemieckiego następcy tronu.

Na wschodnim brzegu Mozy działalność artylerji w godzinach wieczornych była ożywioną.

Natarcia wywiadowcze Francuzów przeciwko naszej linii Haudromont, odparto.

Front bałkański:

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

W Dobrudży nie zaszło nic nowego.

Doświadczone monitory austriacko-węgierskie, po potyczce ogniowej sprawnie od rumuńskiego brzegu Dunaju pod Giurgiu siedm łodzi holowniczych, z których pięć ładownych.

Front macedoński.

W okolicy Kozicy ponownie doszło do starć oddziałów bocznych z piechotą i kawalerją francuską.

Atak wojsk koalycji na równinie pod Monastyrem i na północy od Cerny trwa.

Walki nie zostały doprowadzone jeszcze do końca.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 14 listopada:

Wschodni plac boju.

Front generała marszałka polnego w. Mackensena.

Nasze monitory na Dunaju zdobyły w pobliżu Giurgiu, przy silnym przeciwdziałaniu nieprzyjaciela, siedm częściowo ładownych holowników.

Front wojsk gen. kawalerji Arcyksięcia Karola.

Pod Orsową oczyściliśmy prawy brzeg Cerny.

Na północy Wołoszczyzny trwające walki toczą się pomyslnie. W ciągu ostatnich dwóch dni wzięliśmy tutaj 1600 jeńców, 9 karabinów i jedną armatę.

W wawozie Gitoz Rumuni kontynuują swe ataki.

W odcinku Toelgyes zmuszono Rosjan do oddania wielu wzgórz na na zachodzie od granicy.

Pod Jakobenami załamało się natarcie rosyjskie.

Front wojsk gen. - feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Nic nowego.

Włoski plac boju.

Zadne zmiany nie zaszły.

Front bałkański.

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-poręcznik.

Sprawozdanie admiralioji austriackiej.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 14 listopada:

W nocy z 13 na 14 listopada jedna z naszych eskadr lotniczych obrzuciła bardzo skutecznie obiekty militarne pod Doberdo, oraz nieprzyjacielskie obronne pole lotnicze pod Belgina bombami wybuchowemi i wzniciającemi pożary.

Ugodzono liczne hangary i wzniesiono wielki pożar. Pomimo gwałtownego ostrzeliwania wszystkie latawce wróciły pomyslnie.

Dowództwo floty.

Komunikat turecki.

Urzędowo donoszą dnia 12 listopada.

Front kaukaski.

Toczą się pomysły dla nas potężki. Wzięliśmy jeńców. Na innych frontach nie wydarzyło się nic ważnego.

Komunikat rosyjski.

Urzędowo donoszą, d. 12 go listopada:

Front zachodni.

Na południu od Dorny Warty trwają bezowocne ataki nieprzyjaciela w okolicy wsi Hollo i Toeigyes. Na południu od Almas Mezoje oparowaliśmy dwa dominujące wzgórza, zdobyliśmy karabin maszynowy i wzięliśmy do niewoli 4 oficerów i 205 szeregowców.

Front kaukaski.

Sytuacja niezmienną.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 13 listopada:

Wczoraj:

Podczas nocy z całego frontu niema nic do doniesienia poza zwykłym ogniem artyleryjskim.

Komunikat belgijski.

Urzędowo donoszą 12 listopada.

Z frontu belgijskiego niema nic do doniesienia.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 13 listopada:

Zaatakowaliśmy stanowiska niemieckie na obu brzegach Ancre i jak już doniesiono zabraliśmy pewną liczbę jeńców.

Wznowiliśmy pomysły kontratak na nieprzyjacielskie rowy strzeleckie naprzeciw Rans.

Na południowy-wschód od Armenieres wtargnęliśmy do nieprzyjacielskich rowów strzeleckich.

Komunikat rumuński.

BUKARESZT. (B. W.) Urzędowo donoszą 12 listopada:

Front rumuński

północny i północno-zachodni:

W dolinie Uzol artylerja nasza zburzyła fabrykę w Uswelgy.

W dolinie Buzeu odparto o godz. 8 wieczorem atak nieprzyjacielski, który rozpoczął się o godz. 6 wieczorem.

Pod Tablabuoi, Bratocea i Predolusem walki patroli.

W dolinie Prahova akcja artylerji nieprzyjacielskiej przeciwko Sarosti i Candesti. Walka trwa.

W dolinie Alt w dalszym ciągu posuwamy się na lewym brzegu. Na prawym brzegu nieprzyjaciel wykonał gwałtowny atak.

Front południowy.

Wzdłuż Dunaju trwa walka artyleryjska.

Na froncie w Dobrudzy posunęliśmy się naprzód aż do frontu Imaneisma — Ceranazul i wzięliśmy 100 jeńców.

O mowie kanclerza.

CHRYSTJANJA, 15 | 11. Wszystkie dzienniki zamieszczają mowę kanclerza Rzeszy bez skrótów i podkreślają jej szczególne znaczenie za pomocą dużych tytułów, przyciemniając na razie dzienniki poprzedzają, a komentarzami tworzących tytuły. Niektóre większe dzienniki zamieszczają, prócz tego związane z mową wypowiedzenie się deputowanych, oraz głosy prasy niemieckiej. Jak naj-

ważniejsze, wskazują dzienniki w tytułach, że Niemcy nie zaakceptują Belgii, iż gotowi są do przyłączenia się do związku narodowego i że zgadzają się na międzynarodowe sądy rozjemcze. Wyjątek stanowi tylko przyjazny czwórpromoczeniu dziennik „Verdensgang”, który w artykule zatytułowanym „Nowe znaki”, m. in. pisze:

O ile obawiano się Niemiec z roku 1914, o tyle powitane zostaną mile Niemcy, które, stosownie do obietnic z r. 1916, będą pracować wspólnie z innymi mocarstwami.

Akoja Ojca św. dla Polski.

WIEDŃ, 15 | 11. Biuro korespondencji z Rzymu:

Organ Watykanu, „Osservatore Romano”, ogłasza pismo dziękczynne Antoniego Osuchowskiego, prezesa utworzonej na podstawie inicjatywy Papieża z d. 21 listopada 1915 r. komisji ratunkowej dla Polski i sprawozdanie z wyniku urzędzonej z inicjatywy Ojca św. w całym świecie składki na rzezy Polski. **Zebrało ogółem 3,791,293 fr.** Z tego zebrało 1,601,381 fr. w Cesarstwie niemieckim, 308,834 fr. w Austro-Węgrzech, a 708,451 fr. w Stanach Zjednoczonych Ameryki, natomiast tylko 88,119 fr. w Rosji, 118,439 fr. we Francji, a 145,000 fr. w Anglii.

Postanowienia wielkiej doniosłości w Rosji.

STOKHOLM, 15 | 11. „Russk. Słowo” donosi, że pod przewodnictwem cesarza rosyjskiego odbyła się rada ministrów, na której zapadły podobno postanowienia wielkiej doniosłości politycznej. Szczegółów, dotyczących tej narady z rozporządzenia cenzury nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

Duma a sprawa polska.

MEDJOLAN, 15 | 11. „Corriere della Sera” donosi z Petersburga. Duma rosyjska będzie otwartą manifestem cesarza w sprawie Polski.

Kongres polski.

PARYŻ, 15 | 11. Według doniesień pism włoskich oraz agencji „Information” nie wywarła wiadomość o ogłoszeniu Polski na Polakach tamtejszych zbyt silnego wrażenia.

W najbliższych dniach odbędą się zebrania Polaków w Rzymie, Paryżu i Londynie celem powzięcia uchwały, jak wobec dokonanej przez państwa centralne obwołania Królestwa Polskiego należy się zachować i jakie stanowisko zająć wobec obietnic Rosji.

Zgromadzeni mają postanowić datę dnia, w którym będzie zwołany Kongres polski wszystkich przedstawicieli kolonii polskich w Londynie, Paryżu, Genewie, Kopenhadze, Sztokholmie i Petersburgu oraz w Moskwie.

Kongres ten zostanie zwołany prawdopodobnie do Paryża.

Unieważnienie traktatu berlińskiego przez Turcję.

„Osman Lloyd” donosi, że Wysoka Porta wystosowała do mocarstw centralnych notę, w której oświadcza, że zarówno traktat paryski z r. 1856, jako też traktat berliński z r. 1878 uważa za nieistniejący.

Uchwały Polaków szwajcarskich.

ZURICH, 15 | 11. „Neue Zurich. Ztg.” donosi: Na zanku Rapperawill od kilku dni powiewają polskie flagi narodowe.

D. 12 b.m. odbyła się tam w obecności licznych Polaków szwajcarskich wielka uroczystość narodowa,

rozpoczęta nabożeństwem w miejscowym kościele.

Po skończonym nabożeństwie odśpiewano narodowy hymn polski, poczem złożono wieniec na pomniku Kościuszkowi. Gorącą mową patriotyczną wygłosił poeta Pietrzycki, publicysta polski, Stanisław Zieliński, wypowiedział wyrazy wdzięczności ze strony Polaków dla narodu szwajcarskiego, na co w serdecznych wyrazach odpowiedział proboszcz miejscowy, ks. Braendle. Uroczystość zakończyła się entuzjastycznym przyjęciem następującej rezolucji:

„Polacy, zgromadzeni w zanku polskiego Muzeum Narodowego z okazji ogłoszenia niepodległości Polski, stwierdzają wielkie znaczenie tego aktu i świadomi są, że dokonali się wybitny krok ku rozwiązaniu kwestji polskiej. Wyrażają nadzieję, że nasi bracia w Polsce otrzymają wolność polityczną i narodową. Niech żyje niepodległe państwo polskie, polski rząd i polska armja.”

O zawieszenie broni.

LUGANO, 15 | 11. „Popolo d'Italia” donosi: Parlament włoski zostanie otwarty dnia 1 grudnia Socjaliści ponownie wniosą o zawieszenie broni i rozwinięciem siłą opozycję. Giolitti będzie na posiedzeniach obecny, ale w dyskusji nie weźmie udziału.

Nowa ofensywa rosyjska?

KRAKÓW, 15 | 11. Ze Sztokholmu donoszą do „Głosu Narodu”:

Nawiązując do wiadomości petersburskiej Agencji telegraficznej o podróży cara i carycicy na front, zapowiadają wojskowi sprawozdawcy pism rosyjskich nową ofensywę na wschodzie.

Car ma w Odesie odbywać rewiew wszystkich wojsk rosyjskich, przeznaczonych na front rumuński; Brusilow — jak piszą dalej wspomniane dzienniki — miał dosyć czasu dla uzupełnienia swych rezerw, artylerji i amunicji.

Rosjanie i zajęcie Lwowa.

„Riecz” zastanawia się nad powszechną stagnacją, jaka zapanowała obecnie na całej prawie linii frontu rosyjskiego i pyta, co to właściwie oznacza?

Zwłaszcza galicyjski front uważa pismo Malukowa za nader ważny i w gruncie rzeczy do pewnego stopnia nawet rozstrzygający. Z tego też powodu wydaje mu się trudnym do zrozumienia, że przynajmniej w Galicji armja rosyjska nie ujawnia teraz żywszej ruchliwości.

Gdyby miało to oznaczać, że naczelne dowództwo rosyjskie zrezygnowało z militarnego zajęcia Lwowa to w takim razie znalazłby się taki program w jasnej sprzeczności z opinią i wolą całego narodu rosyjskiego.

Ostrzeliwanie Konstanz przez flotę rosyjską.

BERLIN, 15 | 11. Sztokholmski korespondent „Lokal-Anzeigera” donosi telegraficznie z Petersburga:

Rosyjska flota czarnomorska dwukrotnie ostrzeliwała Konstanz. Wybuchy bomb wzniosły wielkie pożary w różnych dzielnicach miasta.

Gmach uniwersytetu „warszawskiego” spłonął.

STOKHOLM, 15 | 11. Pisma rosyjskie donoszą, że gmach w Rostowie nad Donem, w którym mieścił się ewakuowany z Warszawy uniwersytet, spłonął doszczętnie.

Składajcie ofiary na Polską Macierz Szkolną

Echa 5 listopada.

SOSNOWIEC.

Odbył się tu wiec polityczny, zwołany przez Związek zawodowy przemysłu żelaznego, który zgromadził przeszło 3,000 osób. Przemawiali pp.: poseł do Dumy M. Dziurzyński, Pogonowski, Fuhrman, Płodowski, R. Jankowski i Seweryn Strzałowski.

Powzięto następującą rezolucję: „Wobec powstania Niepodległego Państwa Polskiego zebrani na wstępcu w dniu 8 listopada 1916 r. w Sali Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Żelaznego oświadczają się za:

1) bezzwłocznym zwołaniem Sejmu, utworzeniem tymczasowego Rządu Narodowego, przystąpieniem do formowania wojska polskiego dla obrony narodu i państwa Polskiego, którego zaczątkiem i kadrami powinny stać się legjony;

2) na najbliższą zaś chwilę żąda się zniesienia granicy okupacyjnej i oddania administracji, sądownictwa i oświaty w ręce narodu.

Uchwalono też wysłać telegram do Piłsudskiego.

RADOM.

„Głos Radomski“ pisze:

„Wola mocarstw centralnych Królestwo Polskie stanęło w rzędzie samodzielnich państw. Akt ten przyjmujemy w pełnym uznaniu chwili, jakoteż w pełnej godności narodu, który otrzymał z powrotem to, co od stuleci było jego najświętszym dobrem: swe naturalne prawo do życia i rozwoju.

Przekonani do głębi o historycznej sprawiedliwości losu nie straciliśmy nigdy nadziei, że Polska znówu powstanie.

Obecnie akt proklamacji powiada, że przychodzi odrodzenie wolnego i samodzielnego państwa, które cieszyć się będzie własnym życiem narodem.

Przyjmujemy w sercach naszych ten akt jako wyraz woli monarchów państw sprzymierzonych, którzy działają równie dobrze w naszym interesie, jak i w interesie swego państwa. Przekonani jesteśmy duchem i sercem, że ta obietnica zrządzeniem Boskim, przy całym koniecznym uwzględnieniu położenia w danej chwili, będzie spełniona w duchu wolnej, niepodległej, jednolitej i w sobie wzmocnionej ojczyzny.“

KRONIKA

Dzisiejsze zebranie wydziału Opieki nad dziećmi i młodzieżą przy R. O. m. Cz.

Dziś we czwartek 16 b. m. o g. 4 po poł. odbędzie się zebranie wydziału Opieki nad dziećmi i młodzieżą przy R. O. m. Cz.

Dzisiejsza sprzedaż brukwi, kartofli i marchwi na karty.

Biura Okręgowe sprzedają karty na wymienione artykuły osobom, których nazwiska zaczynają się na litery D, E, F, I, J, we czwartek d. 16 listopada r. b.

na litery W, Z, Z, w piątek d. 17 listopada r. b.

na litery P, R, w sobotę d. 18 listopada r. b.

Wydawane kartofli jak również marchwi i brukwi, na zasadzie wykupionych kwitów odbywał się w składkach Deputacji przy fabryce Peitzerów w dniu wykupienia kwitów lub najpóźniej dnia następnego od godz. 9 rano do 4 po południu.

Dzień orzełka.

W nadchodzącą niedzielę, na ulicach naszego miasta, piękne częstochowianki sprzedawać będą znaczek, wyobrażający orzełka legjonowego.

Dochód ze sprzedaży przeznaczony jest na chorych i rannych legjonistów, którzy z powodów tych zostali zwolnieni ze służby i pozostają w krytycznym położeniu.

Sądymy więc, że Częstochowa poprzez tak wzniosły cel i przyczyni się do polepszenia doli pierwszych bohaterów naszej idei w obecnej wojnie. **Przedłożenie Komisji Szacunkowej, M. ejskiej.**

Z powodu dużego napływu deklaracji poszkodowanych, Komisja przedłuża swe czynności jeszcze na miesiąc czasu i dla wygody publiczności zmienia lokal biurowy, przenosząc się od dn. 16 listopada z ul. Teatralnej nr. 17, w Aleję II nr. 42 (dom p. Boglewskiej), róg ul. Pięknej. **Ze Stow. Nauczycielstwa Polskiego.**

Na poniedziałkowym posiedzeniu Zarządu, postanowiono przyjąć pod swoją egidę nowopowstające „Koło przyjaciół młodzieży“, którego zadaniem będzie niesienie pomocy materialnej oraz moralnej niezamożnej młodzieży szkół polskich element. i średnich w Częstochowie. Do Zarządu powołano pp. J. Wróblewski, W. Jezierskiego, Kożana, Chodęka, Kaczorowskie o, oraz pp. Małoszewska i Dutkiewicz.

Podwieczorek

„Czarna Kawa“.

Zarząd T-wa Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi, w celu zasilenia swoich funduszy, urządza w niedzielę 19 listopada w sali Straży Ogniowej podwieczorek połączony z atrakcjami scenicznymi o urozmaiconym programie w wykonaniu najlepszych sił naszego miasta.

Obowiązki gospodyni i gospodarzy podwieczorku przyjęli na siebie pp. Alertowa, Bielawscy, Ant. Ebert, Inżynierowa Hłasko, Antoni Januszewski, M. Jurakowski, Kanczewski, dr wa Kędzierska, Ry zard Kieslich, Jaku bestwo Kohnowie, Langnerowa, Moczyłowska, Nieprzeccy, d-rowa Pisarszewska, Seredniczy, d-rowa Stawnicka, Szwedowa, Tomaszewski, Żelistańska.

Oprócz tego cały szereg nadobnych pańien zaofiarował swe usługi w roli uprzejmych kelnerek, które przy pomocy dobrej młodzieży dobrze obsłużyły swych gości.

Mile atrakcje i dobrze zaopatrzone bufet pod zarządem uprzejmych pań gospodyni i gospodarzy postarają się w zupełności zadowolić szanownych gości, łącząc „utile et dulci“.

W przerwach między atrakcjami scenicznymi urządzona zostanie loteria kwiatowa. Każdy więc będzie mógł otrzymać z nadobnych rączek za małą kwotę szczęśliwy los, obdarzający go żywą roślinką doniozkową, nieskiedy nawet wartościową.

W szeregu atrakcji usłyszymy: kwartet męski pod dyrekcją p. E. Makowskiej, kwintet smyczkowy pod dyrekcją p. S. Smugi, jednoaktówkę sceniczną w wykonaniu zespołu amatorskiego pod kierunkiem p. Sobertina, solo skrzypce w wykonaniu p. Skibińskiego; melodeklamacja w wykonaniu p. Z. Majewskiego i p. J. Chocholówny, utwory na harmonii solo w wykonaniu p. Lasoty, deklamacja w wykonaniu p. W. Dągoborskiego i piosenki, oraz saliry w wykonaniu p. J. Świąckiego.

Jak widać z powyższego, organi-

zatorowie podwieczorku dokładają wszelkich starań, aby gościom dać oprócz kawy, herbaty, bigosu i przekąsek, jeszcze sporą dozę strawy duchowej. To też nie wątpliwy, że w dniu tym będziemy mieli pod każdym względem miłe „randez-vous“ w Straży Ogniowej.

Początek atrakcji punktualnie o godz. 5 po poł. Z ilości już rozsprzedanych biletów można sądzić, że sala Straży Ogniowej będzie dobrze wypełniona, bo tylko pozostałe bilety przy wejściu na salę będą sprzedawano w dzień podwieczorku, poczynawszy od godz. 4-ej po poł.

Paźle ofiarodawczynie artykułów spożywczych do bufetu, proszone są o nadsyłanie tychże wprost do sali Straży Ogniowej do godz. 2-ej po poł. w niedzielę dnia 19 listopada.

Z teatru.

„Dramat jednej nocy“ — „Murawjew“.

Nie mają wybitnej wartości literackiej dwa dramaty jednoaktowe, któreśmy mieli sposobność widzieć na scenie we wtorek dzięki gościnie p. Br. Oranowskiego. A jednak, jednak obydwu targają nerwami widza i słuchacza, szczególnież czułego na obrazy martyrologii naszej powstaniowej; obydwą poruszają bolesne wspomnienia dziejów, które bodaj niepowrotnie przeszły do historii; obydwą przejmują dreszczem grozy.

W pierwszym poemacie dramatycznym „Dramat jednej nocy“ A. Urbańskiego w wykonaniu pp. Waczińskiej, Ziemińskiego i Góreckiego, tudzież p. Szpakowskiego, działa się to nietyle dzięki grze tych artystów, ile dzięki tabule sztuki.

W drugim dramacie A. W. Miller „Murawjew“ wszyscy artyści stanęli na wysokości zadania, a już prosto znakomici byli pp. Br. Oranowski w roli tytułowej i W. Ziemiński, jako kapitan Rodziejewicz. Pierwszy dał nam jakby żywcem z portretu historycznego wyrwaną postać zwierzęcego „wieszateła“, niezapomnianego pogromcy Litwy; postać plastycznie i psychologicznie wyczelowaną i pełną charakteru. Drugi dzięki wyjątkowo przychylnym warunkom zewnętrznym wespół z niezaprzeczoną talentem w kierunku silnie dramatycznym stworzył bohatera sztuki, utrzymanego od początku do końca w charakterze, bez odrobiny szarży w momentach dramatycznych — o co było tak łatwo.

Pozostali pp. Jaroszyńska, Ordega (biskup Krasiński), Górecki, Bartel i Szpakowski stanowią zgodną całość, jako inteligentni artyści, w sztuce tej dobrze zgrani.

We środę 15 listopada słynny dramat Revetty „Niemiżniwi“.

We czwartek 16 listopada „Caryca“ Lengyela i Bira.

Bilety w cukierki Jackowskiego i w kasie teatru.

Półka pod kartofle.

W celu przyjsioia z pomocą niezamotnej ludności m. Cz. częstochowy, Magistrat, zwyżajem lat ubiegłych postanowił grunta, będące własnością Kasj miejskiej, wydzielawić pod obsiew kartofli i jarzyn.

W tym celu powierzono podział gruntów:

a) na wschód od linii D. Z. W. W. p. Adamowi Świeżemu, zamieszkałemu na Zawodzie.

b) na zachód od kolei Wiedeńskiej p. Kasimierzowi Kozłowskiemu zamieszkałemu przy al. Siódem Kamienio.

O dniu i miejscu rozdawnictwa pólek powiadomiam interesowanych wyżej wspomnianych panowie.

Ustalono następujące ceny za jedną parcelę nie przynoszącą powierzchni 50 przętów kwadratowych.

1. Na Parkitce na połowie gruntów od strony południowej po cenie rb. 1.
2. Tamże od strony północnej po kop. 50.
3. Przy cegielni Bestermana po rb. 2 k. 50.
4. Przy ul. Nowej po rb. 3.
5. Przy ul. Koszarowej, przy żydowskim szpitalu i przy fabryce Zachsa po rb. 3.
6. Na Zawodziu po prawej i lewej stronie tak zwanej żydowskiej szosy po rb. 2 k. 50.
7. Na Kucelinie po rb. 1.
8. Na Zorach po rb. 1 k. 50.
9. Przy cegielni Helmana po kop. 50.

Za samowolne zajęcie pólka lub obsianie go roślinami kłosewemi ściągniętą zostanie 10 krotna cena dzierżawna. Z uwagi konieczność jak największego wyzyskania ziemi, celem zdobycia żywności, prywatni posiadacze gruntów proszeni są o nie pozostawienie ani skrawka ziemi o dlogiem.

Dziś we czwartek 16 bm. przy ul. Koszarowej po prawej i lewej stronie parcele.

Jutro w piątek 17 bm. na Zawodziu przy ul. Mirowskiej, przy szpitalu i przy fabryce Sachsa.

W sobotę 18 b. m. po prawej i lewej stronie przy ul. Olsztyńskiej tak zwanej szosy Żydowskiej.

W poniedziałek 20 b. m. przy Herbskiej kolei stacji „Warta“.

We środę 22 b. m. na Kucelinie po prawej i lewej stronie drogi.

We czwartek 23 b. m. i piątek 24 b. m. na Zorach.

Zainteresowani zechcą się zgłosić w oznaczonym dniu o godz. 8 rano na wyżej wymienionych pólkach, z pieniędzmi i kwitami opłaconymi za dzierżawę pólka w r. 1916. W razie nie stawienia się właścicieli zeszlono rocznych pólka choćby były obsiane będą one oddane nowym nabywcom z prawem zaorania obsianego pólka.

Z Rady Opiekunczej m. Częstochowy.

Wobec niepobierania podatków na rzecz R. O. fundusze jej zmniejszyły się bardzo znacznie, na ostatnim więc posiedzeniu, Zarząd R. O. powołał do życia komisję składającą się z pp. Jana Hertza, W. Karwasieńskiego i Kędzińskiego, która ma opracować plan dobrowolnego opodatkowania mieszkańców naszego miasta na rzecz Rady Op. m. Częstochowy.

R. O. m. Cz. przyjęła do wiadomości, że dotychczasowa instytucja przy Tow. Opieki nad bezdomnymi dziećmi p. n. „Sektora przeciwzbrodca“, została przez zarząd tej sekcji, przemianowaną na ochronę „Królowej Jadwigi“.

Tow. Opieki nad bezdomnymi dziećmi R. O. uchwaliła wydać dla chorych dzieci, dziesięć skrzynek mleka skondensowanego na przeciąg czasu do 1 lipca b. r.

W ubiegły poniedziałek delegowani przez R. O. pp. Górski, Kędzier-

ski i Paciorkowski w celu zbadania w kuchniach R. O. w jaki sposób i w jakim stopniu kartofle, których brak daje się dotkliwie odczuwać, można zamienić brukwią.

Wynik tych badań będzie przedstawiony przez delegatów w środę na posiedzeniu zarządu R. Op. m. Częst.

Sprawy wyborów członków zarządu R. O. do poszczególnych wydziałów odłożono do poniedziałkowego zebrania zarządu R. O.

Do wydziału finansowego przy R. O. m. Częst. zaproszono pp. Czarneckiego, Molickiego i Kowalewskiego.

R. O. postanowiła ofiarować ochronie „Królowej Jadwigi“ jedną skrzynkę mleka skondensowanego.

Kradzieże koni.

W nocy z dnia 30 na 31 października r. b. gospodarzowi ze wsi Wąsosza gm. Rększowice, skradziono konia wartości rb. 500.

Gospodarzowi wsi Stany gm. Przystań, Janowi Banasikowi, skradziono w nocy z dnia 2 na 3 b. m. konia wartości rb. 700.

Polisy ubezpieczeniowe

nawet oddawna nieopłacone kupuję.

Hotel Kupiecki Nr. 10.

do 12-ej przed południem i od 4-ej do 7-ej po południu.

Kalendarze na 1917 r. nadeszły i ścienne (do zderzania), książkowe i terminowe Skład ul. Teatrna 11. A. Orłubek.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Zawiadomienie

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić Szanownych mieszkańców m. Częstochowy i okolic jego, że od kilku dni już zapowiedziany głośny obraz

„CEZAR”

Wystawiony będzie w najbliższych dniach w naszym Artystycznym Kino-Teatrze Paryskim

Dyrekcja.

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi 27.

Program od wtorku 14-go do piątku 17-go Listopada 1916 r.

Wesele w Walonie

albo **Córka Cygana**

Wstrząsający dramat w 4-ach aktach, z życia rumuńskiego.

Małże (Naukowy) | | **Fatalna bluźka** (Komiczne)

NA SCENIE:

Występy Towarzystwa operetkowego pod kierunkiem W. PIOTROWSKIEGO.

Dziś: **Szpital warjatów** Operetka komioz. w 1 akcie.

oraz **Baletu warszawskiego** pani Z. Grabowskiej i p. P. Kitzmana

którzy odtańczą **Taniec Małoruski.**

Humorysta p. **Aleksander Tarłowicz** z nowym aktualnym repertuarem.

Uwaga: Teatr ogrzany.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Al. Salzberga. — Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Artystyczne odnawianie i restaurowanie obrazów skutecznie
Specjalna Pracownia, Warszawa, Warecka 3-2.

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski.

Kierownik literacki F. J. Galiński.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”

NA GWIAZDKĘ

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

p. f. W. Wesołowski

w Częstochowie ul. Panny Maryi 29.

Przez Listopad i Grudzień, zdjęcia wykonywa po cenach zniżonych.

Doktor PAWEŁ BRONIATOWSKI

w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Maryi Nr. 31 obok Teatru Paryskiego.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Pania od 12-1 po poł.

KARTOFLE

smaczne są z barszczem lub kapuśniakiem przyrządzonym na naturalnym occie „LIMONN” 1 litr Octu Limona zawiera tyle kwasu co 35 cytryn. 25 — 40 procent oszczędności w cukrze. Wyjątkowo wydajny w użyciu. Zostaje strawiony nawet przez słaby żołądek. Odmusza się wytwornym delikatnym smakiem.

SPRZEDAŻ w sklepach Komiteta, u Szarawińskiego ulica Panny Maryi Nr. 28, u Drożdżka ulica Panny Maryi Nr. 11, u Wolgruna Stary Rynek 1.

30 Marek nagrody. W przesłaniu z ul. Teatrnej na Mikołajewską zgubiono portfel ozary zawierający 2 Legitymacje urzędnika kolejowego Reinholda Kunze Łaskawy znalazła raczy oddać za nagrodą 30 Mk. ul. Mikołajewska Nr. 1, II piętro u p. Milsteina. 896—

Zginęło prosię. Znalazcę uprasza się o odrowadzenie za nagrodą do Stow. św. Zyty ul. Teatrna Nr. 33. 895—

Zginęła legitymacja 9. b. m. na imię Józefa Wachockiego 8 osób. Uprasza się zwrócić do 3-go Okręgu ul. Krótka. 897—

Mebel otomany, stoły, krzesła, szafy, łóżka, bieleżalarki, biurka, tańco sprzedaje. Ulica Panny Maryi Nr. 12. 898—

Jest świetne kościelne mieso ul. Mała 2. 891—